

Toespraak Sven Gatz

Minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel

CultuurContentement

Brussel, dinsdag 13 maart 2018

Dames en heren,

- Het wordt een interessant jaar! Het proces van de overdracht van de provinciale bevoegdheden cultuur en jeugd krijgt richting en snelheid:
  - het bovenlokaal cultuurdecreet staat in de steigers
  - het traject “bovenlokaal Bibliotheekbeleid 2018-2019” is opgestart,
  - het cultuurspreidingsdebat leeft;
  - de amateurkunsten buigen zich over het thema “talentontwikkeling”
  - Interessante projecten zoals “Boekstart” en “Buren bij kunstenaars” worden uitgerold
  - en het transitierglement wordt door velen opgepikt om interessante bovenlokale culturele projecten richting Vlaanderen te sturen.

- En, dames en heren, er komen lokale verkiezingen aan. Daarom juich ik dit initiatief toe. Ik vind het belangrijk dat bibliotheken, cultuur- en gemeenschapscentra, de lokale harmonie en toneelclub, de beeldend kunstenaar, zichzelf tot inzet van de lokale verkiezingen maken. Ik vind het eveneens belangrijk dat je de stem van de burger kent.

- Ik ben er namelijk vrij zeker van dat die burger onze bibs, CC's en GC's, verenigingen en clubs en kunstenaars en artiesten graag ziet. En ik ben eerlijk, ik wil zien hoe dat allemaal zal landen met de nieuwe colleges.
- Het debat over de één-op-één-relatie, die nu is doorgeknipt – dat klinkt dramatisch, alsof het onomkeerbaar is – is niet echt afgelopen.
- Eerst en vooral: we blijven monitoren wat er leeft en speelt in de beleidsdomeinen Cultuur, Jeugd en Sport. Om een goed cultuur-, jeugd- en sportbeleid uit te bouwen, heeft Vlaanderen maar ook elke gemeente nood aan voldoende informatie.
- We willen eveneens monitoren of er, ook na het loslaten, er lokaal nog wel voldoende middelen gaan naar cultuur. Dat debat zal jaar na jaar wel blijven, naar aanleiding van nieuwe cijfers. Maar zeg nooit nooit in de politiek: aanpassingen staan altijd op politieke agenda's.
- Ik kan hier, vandaag, dan ook aankondigen dat het Departement Cultuur, Jeugd en Media, Sport Vlaanderen en VVSG vandaag de website www.vrijetijdsmonitorvlaanderen.be lanceert. Met deze website wil de Vlaamse overheid op één plek alle informatie over het vrijetijdsgebeuren in elke gemeente in Vlaanderen bundelen en zo de lokale besturen blijven ondersteunen bij de uitbouw van een goed cultuur-, jeugd- en sportbeleid op maat van hun gemeenten.

- Vanaf vandaag kunnen steden en gemeenten hun gegevens in de lokale vrijetijdsmonitor invoeren.

- Met de lokale vrijetijdsmonitor wil het Departement Cultuur, Jeugd en Media samen met Sport Vlaanderen en VVSG zo veel mogelijk relevante gegevens samenbrengen. In de eerste plaats door gebruik te maken van tientallen bestaande Vlaamse en federale databanken, zoals UiTdatabank, Erfgoedkaart, Centrum voor jeugdtoerisme, digitaal platform Sport Vlaanderen en Bios. Deze databanken en sectorinstrumenten bevatten immers al heel wat bruikbare gegevens.

- Daarnaast zijn de steden en gemeenten zelf de meest aangewezen bron om het vrijetijdsgebeuren in kaart te brengen. De voorbije twee jaar heeft het departement samen Sport Vlaanderen, VVSG en enkele steden en gemeenten gewerkt aan een indicatorenset die zorgt voor systematische verzameling en ontsluiting van relevante lokale informatie.

- Vanaf vandaag tot eind juni kunnen steden en gemeenten informatie via de registratietool op de website invoeren. Tegen eind 2018 worden de gegevens uit de bestaande databanken én deze nieuwe informatie gebundeld op www.vrijetijdsmonitorvlaanderen.be, en kunnen gemeenten zelf aan de slag om hun beleid te monitoren, te benchmarken met andere gemeenten of algemene trends te analyseren.

- Tegelijkertijd wil ik via de intergemeentelijke weg samenwerking stimuleren, mét middelen uiteraard. Ik bedoel dan samenwerking tussen cultuurcentra, of lokale spelers die dingen op gang trekken... Dat zal ons op nieuwe paden brengen. Welke weet ik nog niet precies, maar op die manier ga je toch weer een ander soort band krijgen: het zal misschien nooit meer zijn zoals vroeger, maar je gaat wel weer samen in een verband zitten. Ik kijk daarnaar uit.

- De hardste pleitbezorgers van het doorknippen van de huidige band blijken ook harde pleitbezorgers van het zoeken naar nieuwe banden, vitale coalities....

- Even terug naar de resultaten van deze burgerbevraging: Net zoals blijkt uit de resultaten van het onderzoek naar publiekstevredenheid dat CC De Werf te Aalst recent liet uitvoeren, bevestigt ook uit deze burgerbevraging dat de tevredenheid tav het gevoerde lokale cultuurbeleid bijzonder groot is. Tegelijkertijd lees ik een oproep naar lef en durf, naar investering in jeugd en experiment. Interessant!

- Ik ga ervan uit dat gemeenten voor een duurzaam en consequent beleid zullen kiezen. En dat de jarenlange inzet op het vlak van professionalisering in de sector van het lokaal cultuurbeleid heeft geleid tot bekwame cultuurambtenaren die mee op dit beleid kunnen wegen, die door constructieve samenwerking met hun beleidsmakers het verschil kunnen maken op maat van de stad of de gemeente.

- Ik geloof in de kracht van burgerparticipatie want uit studie blijkt dat de gebruikelijke kaders in steden en gemeenten al lang niet meer volstaan om dit veelsoortig veld van praktijken nog te benaderen, laat staan te ondersteunen. Organisaties en netwerken nemen de meest diverse vormen aan, vrijwilligers participeren op de meest diverse manieren, de meest diverse thema's en ambities vormen het uitgangspunt - 'doen', 'handelen', 'actie' vormen meestal de dragende motor.
- Aan de wortels van de samenleving broeit van alles, en dat laat zich niet zomaar vangen of inbedden.. Burgers creëren er kennis, inzichten en handelwijzen die wegen openen. Ze vernieuwen het samenleven van onderuit; organisch, met lef!
- Tegelijk verwoorden ze ook een appèl aan de culturele actoren om met open geest nieuwe verhoudingen met die overheid te exploreren, om de lokale overheid als een interessante partner te gezien.
- Ook de Vlaamse Overheid laat het lokaal cultureel kapitaal niet los.
  - o CC's kunnen intekenen op middelen van het FoCi voor de modernisering van theatertrekken en de verbetering van de toegankelijkheid.
  - o We hebben daarnaast ook het spoor van partnerprojecten ter beschikking, waarmee culturele actoren de brug kunnen slaan naar andere domeinen.
  - o Een digitaal steunpunt om lokale culturele spelers te coachen in de digitale ontwikkelingen draait op volle toeren.

- het monitoringsysteem om evoluties op het lokale terrein te blijven volgen, benchmarken, evalueren en desnoods bijsturen wordt vandaag gelanceerd.
  - Een nieuw steunpunt lokaal en regionaal cultuurbeleid zal de lokale actoren blijven coachen en inspireren.
  - De Uitpas wordt verder uitgerold.
  - Betere samenwerking van cultuur met onderwijs staat op de agenda (cfr. decreet DKO).
- Kortom: Durf investeren in lokaal cultuurbeleid, durf investeren in durf en experiment!